

מחלקה מספר שש

עידן אלמוג

סיפור מתוך הספר 'הפלדה החזקה ביותר', בהוצאת הקיבוץ המאוחד

כשרותי צורחת העור החיוור שלה מאדים, והקול שלה עולה אוקטאבה. "לא, לא, אני לא רוצה, אני לא רוצה!" ניסתה לשכנע את אבי, האחראי על המתנדבים, שייתן לה להשאיר את הפירורים בצלחת: שלוש חתיכות עוף קטנות.

הוא התיישב לידה ואמר, "עד שאת לא מסיימת אנחנו כאן!"

היא הדפה את הצלחת, ומהצד כבר ידעתי איך זה הולך להסתיים, כי רותי תמיד עושה את אותו קטע אפילו שהיא יודעת שאין לה סיכוי. האנשים פה במחלקה הרבה יותר חזקים ממנה, ויש להם את החתימה של ההורים שלה, אז הם יכולים לעשות איתה מה שהם רוצים. למשל לקחת אותה לחדר הרגיעה, שזה הדבר הכי מגעיל שיש, כי אומנם הוא נראה יפה מאוד: ספוגים גדולים על הקירות, כמו אולפן הקלטה משוכלל, שחס וחלילה לא נהרוג את עצמנו בפנים במשמרת שלהם, אבל הריח בלתי נסבל, כי לפעמים חלק מהבנות לא מצליחות להתאפק ובכל זאת מקיאות שם.

סילביה, נניח, תמיד חזרה משם רזה בחמש מאות גרם, עד שיום אחד הזמינו את ההורים שלה במיוחד, והושיבו אותם במשרד של אבי ודוקטור מנדלסון, מנהל המחלקה, סיפר להם שסילביה לא מצליחה לעמוד בחוזה וממשיכה להוריד במשקל, ושהוא חושב שהמחלקה כבר לא מצליחה "להכיל" אותה, ושאוכלי צריך למתוח גבול אחרון ולשחרר אותה מהאשפוז. ולפני שזה קרה, התעקש דוקטור מנדלסון שהיא תנקה את חדר הרגיעה, כדי שתלמד שלכל דבר יש תוצאה ושצריך לקחת אחריות על מה שאנחנו עושים. אני זוכרת שהיא לא רצתה להיכנס לשם שוב, עד שבסוף ההורים שלה נכנסו יחד איתה, ותוך כמה דקות הם יצאו החוצה, וסילביה בכתה כמו שאף-פעם לא שמעתי אותה, מין יבבה כזו שמגיעה מכל הגוף, ואמרה לדוקטור מנדלסון שהוא האדם הכי רע בעולם ושהיא עוד תפגוש אותו בגיהנום, אם לא לפני, כי מבחינתה שכל המחלקה הזאת תלך לעזאזל, ועד עכשיו היא לא מבינה איך יש רשימת המתנה למקום כל-כך מחורבן.

אחר-כך דיברנו על כל זה בפגישה השבועית, על איך סילביה נכנעה למחלה שלה ובמקום להילחם בה נלחמה בצוות ובדוקטור מנדלסון, וברגע שהיא תבין שרק מנסים לעזור לה, שהיא תתחיל להיות "מודעת", כמו שדוקטור מנדלסון קורא לזה, אז הכול יהיה הרבה יותר טוב

בשבילה. אני חושבת שהיה גם המשך, אבל כבר לא הקשבת, כי התחלתי עוד פעם לנעוץ מבטים בדוקטור מנדלסון, שהוא איש גבוה מאוד, עם כתפיים צרות, והמון שערות שחורות. לפעמים, אם הוא הולך לפני במסדרון, כל מה שאני יכולה לחשוב עליו אלו הן מיליוני-מיליוני השערות שיש לו על העורף, מין גשר משולש בין השערות שעל הראש שלו והגב והחזה, שאפילו בפעמים שהוא לובש את החולצה השחורה שלו עם צווארון הגולף, מצליחות השערות שלו לפלס לעצמן דרך החוצה. אני חייבת להן די הרבה, כי כמו שלמדתי פה, הכי חשוב זה לדעת מתי בדיוק מתחילות המחשבות שגורמות לנו להקיא, ולדכא אותן כשהן עוד קטנות, לספור לאט עד חמש, או לנסות לחשוב בכוח על דברים אחרים, ומאז כל פעם שאנחנו יוצאות מחדר האוכל ואני מתחילה לחשוב על כמה שאני פרה ומכוערת ואיך אני לא שווה שום דבר ואין אף אחד בחיים שלי שיאהב אותי ככה, אני ישר מדמינת את השערות פורצות הדרך של דוקטור מנדלסון, וחושבת לעצמי כמה שהוא מכוער וכמה שהוא מסכן, כי אף אשה אף-פעם לא תרצה לגעת בו בחיים עם כל הפרווה הזאת, ותוך כמה שניות אני שוכחת בכלל שאכלתי ומרגישה קצת יותר טוב.

בימים האחרונים רותי לא צורחת בכלל. משה, הסוכן שלה, אמור להגיע ביום שישי, והיא יודעת שאם לא תאכל לא ייתנו לה לראות אותו, אפילו שהוא החבר שלה, והיא לא ראתה אותו כבר די הרבה זמן. הכי גרוע זה שרותי יודעת שגם אם יגידו לו שאי אפשר לראות אותה בגלל איך שהיא התנהגה, הוא לא יעשה צרות בכלל, מפני שיש לו אמון במחלקה, הרי הוא זה ששכנע את ההורים שלה להכניס אותה לפה. נסע כל הדרך לשדרות כדי לדבר איתם במיוחד, ורותי בכלל חשבה שהוא הולך סוף-סוף להחתים אותה על החוזה שהיא חלמה עליו כל החיים, כי מאז שהיתה ילדה קטנה כל מה שהיא רצתה זה להיות דוגמנית מפורסמת, שהסיפור שלה יהיה בעיתון, ושכל המדינה תכיר את הפנים שלה, כי זה מה שכתוב אצלה בכוכבים, ככה היא מאמינה. אבל משה חשב אחרת, ואמר לסימה ולמשה, ההורים שלה, שככה אין סיכוי, כי דוגמניות רזות לא הולכות היום בשוק. אומנם רותי יפיפייה ויש לה את כל הנתונים להצליח, אבל היא חייבת לעלות לפחות עשרה קילו. וכדרך-אגב גם סיפר להם על המחלקה, ואמר שגם קרובת משפחה שלו התאשפזה שם פעם, וזה עזר לה מאוד, יש שם את הצוות הכי טוב במדינה להפרעות אכילה, ואם היא תרצה הוא גם יוכל לעזור לה לא לחכות יותר מדי ברשימת ההמתנה, כי חבר טוב שלו עושה מילואים עם דוקטור מנדלסון, ואולי הוא יוכל לעזור. "את צריכה לזכור," אמר בקול שלו שהוא מין קול יפה של קריין בטלוויזיה: עמוק, ומרגיע, "שאם את מצליחה לעשות את זה, אני הופך אותך לשם הכי חם בישראל."

בהתחלה, סיפרה רותי, ישר אמרה "לא" כי מה פתאום האדם הזה נכנס אליה הביתה ומתחיל לדבר על אשפוזים, וקובע בשבילה מה הכי טוב, אבל בערב אמא שלה הושיבה אותה במטבח, ואמרה לה שהיא ואבא שלה דיברו על זה, וכמה שיהיה להם קשה להגיד שהבת שלהם נמצאת באשפוז, המצב לא יכול להימשך ככה, כי עדיף לבוא מרצון מלבוא חסרת הכרה באמבולנס, ורותי הרימה טלפון למשה, ואמרה, "בסדר, דבר עם החבר שלך, אני אבוא, אבל תזכור מה שהבטחת." וכמה שבועות לאחר מכן, בדיוק בשבוע שסילביה השתחררה, הגיעה במקומה רותי, מיטה אחת ליד.

לי לא היתה ההזדמנות להגיע כמוה עם מזוודה על גלגלים, ולשאול איפה השירותים, כי עוד הייתי רדומה, ישנה חזק בכיסא הגלגלים שאבא שלי הסיע כל הדרך מהמיון. אחר-כך אמרו שעוד כמה דקות וכבר הייתי מאבדת כל-כך הרבה דם, ששום דבר בעולם לא היה יכול להציל אותי, ושיש לי מזל שאמא שלי תפסה אותי בזמן - כמה שלא ניסיתי אני לא יכולה לשכוח את הדפיקות שלה על הדלת, עוד פעם ועוד פעם ועוד פעם, צועקת: "תפתחי! תפתחי! מצטערת על מה שאמרתי, את הבת שלי, ובטח שאני לא מתביישת בך, איך אמא יכולה להתבייש בבת שלה?"

בעיקר אני זוכרת את התחושה הזו שישבה לי בפה, כאילו הכול מיותר כל-כך, ואין יותר בשביל מה לחיות, ולמה בעצם שאני לא אעשה עם זה משהו, כמו שאריאל - הפסיכולוג שאמא שלחה אותי אליו פעמיים בשבוע - תמיד אמר: "אם רוצים לשנות משהו, צריך לעשות מעשה!" ואומנם אחר-כך הם אמרו שהורידים החתוכים שלי היו רק סימני אזהרה, אבל באותו רגע לא ניתחתי את זה יותר מדי, רק לקחתי את סכין המטבח הגדולה, שפעם אמא הכינה לי איתה את השניצלים שאהבתי - והתחלתי ללטף איתה את היד שלי, מין דגדוג קטן כזה שבהתחלה עוד הרגיש נעים, ומחתך לחתך נעשה יותר ויותר מעומעם עד שכבר לא הרגשתי יותר כלום. פשוט כלום.

כשקמתי, כבר הייתי פה, במחלקה מספר שש, ודוקטור מנדלסון לקח אותי לשיחה במשרד שלו, ושאל למה אני חושבת שאני נמצאת פה, ועוד הרבה שאלות אחרות, שכבר לא נראות חשובות כל-כך עכשיו. אני זוכרת שבעיקר הסתכלתי על אחת התעודות שתלה על הקיר: "המחלקה המצטיינת לשנת 2002", היה כתוב בה. ומתחת היתה מודבקת למסגרת השחורה תמונה של דוגמנית אחת שהופיעה בעיקר בחוברות שצורפו לחשבון האשראי שאמא קיבלה הביתה פעם בחודש, לא מאוד מפורסמת. רק שאותה תכף הכרתי. פעם ראיתי אותה בטלוויזיה, מדברת על איזו תצוגת תכשיטים חגיגית שהיא השתתפה בה, אני חושבת, ותוך כדי שראו את התמונות מהתצוגה, המראיין, שאני לא זוכרת את השם שלו אפילו, כי הוא לא אחד מהמנחים המפורסמים האלה,

אולי בגלל שיש לו קרחת, וכרס, והוא לא כל-כך יפה, ככה שכשרואים אותו ישר עוברים לחפש משהו אחר, שאל אותה בקול קצת דרמטי שאפשר היה לשמוע שהוא מזויף: "למה עשית הפסקה כל-כך ארוכה מהתצוגות?"

למשך כמה שניות הפנים שלה קפאו קצת, בערך כמו הפנים שלי אחרי שהייתי מקיאה, והיא חייכה מין חיוך קטן כזה, וסיפרה שעברה עליה תקופה לא כל-כך טובה, ושעד לא מזמן היא היתה רזה מאוד, אבל החליטה לקחת את עצמה בידיים, ועכשיו היא בריאה לחלוטין, ואפילו התחילה לכתוב ספר על כל מה שקרה לה. ומאותה נקודה והלאה המראיין עזב לגמרי את הנושא של התערוכה, וכמו צייד התחיל לשאול אותה הרבה שאלות מציקות, כמו: למה לא לקחת שליטה על החיים שלך? ואיך אפשר לעשות דבר כזה לעצמך? וככל שהראיון הלך והתקדם, השתיקות שלה נעשו ארוכות יותר ויותר, והמבט שלה התעצב, ואפשר היה להרגיש שהיא מצטערת שבכלל באה להתראיין בתוכנית, כי המראיין ההוא לא התחשב בה בכלל והמשיך לחפור ולחפור, והתמקד בכל הדברים הלא נכונים, הראה תמונות שלה לפני ואחרי, וכל מיני טריקים כאלו שנועדו לרגש את הצופים, עד שהיא עצרה הכול, וביקשה להפסיק כי לא על זה היא באה לדבר. אומנם התחקירן שאל אותה לגבי זה, אבל הם הבטיחו לה שידברו רק על התצוגה, ובמקום להתנצל, המראיין אמר בקול אסרטיבי שלא נהוג אצלם בתכנית להציב גבולות בראיון, ושזה היה התנאי המקדים לכל העניין, וכמו מלכה, אפילו שראו עליה שהיא די נסערת, היא לא המשיכה להתווכח עם האפס ההוא ורק אמרה, "אז תודה רבה לך," הורידה את המיקרופון ויצאה מהאולפן.

כל-כך קינאתי בה באותו רגע, כי כמה שחיפשתי לא הצלחתי למצוא בתוכי את האומץ לקום ולצאת מהמשרד של דוקטור מנדלסון, שהמשיך לפרט בטון יבש את זמני הארוחות, והשקילות, והפגישות האישיות, והפגישות הקבוצתיות. לפחות שלושה חודשים, אמר, שאני צריכה להיות כאן, והוא מקווה שבסוף התהליך הזה אוכל לחזור לבית הספר ולחברים שלי. ומאז כבר עברה לפחות חצי שנה, ואני מרגישה כבר טוב יותר, למרות שעדיין הגוף שלי לא יושב עלי בצורה שנוחה לי. לפעמים כל-כך בא לי להוריד אותו ולהיכנס לגוף חדש שיתאים לי יותר, ואני יודעת שהמחשבות האלו על המוות לא עושות לי טוב, ובסופו של דבר צריך להיות גם אופטימיים לפעמים, ולזכור שזה שעכשיו יש לי הפרעת אכילה לא אומר שכל החיים תהיה לי הפרעת אכילה, למרות שפעם שמעתי את דוקטור מנדלסון מדבר במשרד שלו עם המתנדבים החדשים שהגיעו אלינו לא מזמן, והוא סיפר שם שאת האנורקטיות המבוגרות, אלו שעברו את גיל שלושים, שלושים-וחמש, הוא כבר לא מסכים לקבל למחלקה, כי איתן כבר אי אפשר לעשות שום דבר.

"אם הן רוצות למות," אמר, "שיילכו לבלינסון!"

הם צחקו קצת, צחוק קצר, לא אמיתי, וכשהדלת נפתחה דוקטור מנדלסון אמר, "אסנת, מה את עושה כאן? את לא צריכה להיות בשיעור?"

"השיעור הסתיים מוקדם," אמרתי, "שיחררו אותנו."

הוא חייד, ואמר, "בואי, זאת הזדמנות טובה להכיר את המתנדבים החדשים שלנו. זה יובל," הצביע על הבחור הגבוה עם המשקפיים, "וזאת מאיה," שם את היד שלו על הכתף של בחורה קצת שמנמנת, שישים וחמש קילו בערך, שרואים עליה שהיא רוצה לרזות ולא מצליחה.

לא התעכבתי איתם יותר מדי, כי ידעתי שאין טעם להתחיל עכשיו לדבר איתם. המתנדבים האלה רק באים לפה ולומדים עלינו, ואחרי כמה זמן הם הולכים לעשות את ההתמחות שלהם או מה שזה לא יהיה, ואנחנו נשארות פה ואסור להם לשמור איתנו על שום קשר, אז אני לא ממש מבינה מה הטעם להתחיל אותו בכלל. ורותי לעומת זאת, כולה התרגשות כשמגיעים מתנדבים חדשים, מתחילה איתם ושואלת שאלות אישיות, אפילו שהיא יודעת שהם לא יענו לה, ובודקת עד כמה הם מקפידים עם הארוחות, ועד כמה אפשר למתוח איתם את החוקים. לפעמים, בגלל שהם חדשים זה מצליח לה. על יובל הזה למשל, היא זרקת פעם צלחת עם שאריות, ואמרה לו שהיא כבר שבעה ושהוא לא יגיד לה מתי לאכול, והוא לא הוריד לה נקודות על זה ופשוט גמגם, "את עוד תענשי על זה," כי זה בטח מה שאמרו לו להגיד בכל פעם שהוא לא יודע מה להגיד, והלך, ואחר-כך בכלל לא אמר לה כלום. ואפילו במסדר השבועי שבו סופרים את כל הנקודות נראה היה שאף אחד כבר לא זוכר את זה יותר מדי, למרות שלרגע היה נדמה לי שהוא הסתכל עליה במבט קצת מוזר.

אפילו שסילביה ואני היינו באותו ראש, שמחתי שרותי הגיעה אלי לחדר, כי היא יכולה לדבר שעות, לספר סיפורים מכאן ועד הודעה חדשה, על איזו דוגמנית מפורסמת היא תהיה, ואיפה תחיה, ואיזה קמפיינים מעניינים אותה, וזה עושה לי טוב לשמוע את הסיפורים שלה, כי כמה שהיא מדברת יותר ככה יש פחות מקום למחשבות שלי.

לפני כמה ימים ישבנו בחדר, והיא סיפרה שקיבלה מכתב מרוזי, החברה הכי טובה שלה. מסתבר שאיזו חברה משותפת שלהן מבית הספר, הילית, קוראים לה, עברה לגור בקומונה בתל אביב ועישנה כל היום חשיש וגראס, עד שלפני שבוע הלכה לעשות קעקוע של עין בעורף, ובאותו יום התחילו לה הזיות שאלוהים מדבר אליה דרך העין הזו, והיא התחילה לרוץ ברחובות ולהגיד כל מיני דברים שהתבססו בעיקר על דברים שזכרה משיעורי תנ"ך כמו, "אני אדוני אלוהיך," ו"לא יהיו לך אלוהים אחרים על פני."

"תמיד ידעתי שהיא תגדל להיות פסיכית", אמרה רותי, וכששאלתי אותה אם היא חושבת שגם החברה שלה תגיע לכאן, אמרה שהיא כבר לא תגיע יותר לשום מקום, כי לפני כמה ימים היא קפצה מהגשר של איילון ואפילו שניסו במשך שעות, לא הצליחו להחיות אותה.

התחילו לרדת לה דמעות מהעיניים, והיא ניסתה לנגב אותן, אבל אחרי כמה שניות כבר לא הצליחה לעצור את הבכי ורק חזרה ואמרה: "היא ישבה לידי בכיתה, היא ישבה לידי בכיתה.".

באתי לידה, וחיבקתי אותה, והרגשתי שאני דוקרת אותה עם היד הרזה שלי אז התרחקתי, אבל היא החזירה אותה, ואמרה, "זה בסדר, זה בסדר", ובמשך כמה דקות ישבנו ככה בשקט, כשאני עוטפת אותה בידיים שלי, ובפעם הראשונה מזה הרבה מאוד זמן הרגשתי באמת בסדר.

אחר-כך חשבתי די הרבה על החברה הזו שלה, כי לא הייתי רחוקה מאיפה שהיא הגיעה אליי. לפעמים אני בכלל מופתעת שהצלחתי לשרוד עד עכשיו, כי מאז שאני זוכרת את עצמי היתה לי מין ידיעה כזו שאמות צעירה, כי כמה כבר יכול אדם לסבול. ואפילו שדוקטור מנדלסון אומר שברגע שאחליט שנמאס לי הכול ישתנה, ושאני הרבה-הרבה יותר חזקה ממה שאני חושבת, כל מה שנשאר לי אחרי השיחות איתו זה מין כעס קטן כזה שאני מי שאני, ושלמרות כל הזמן הזה שאני פה החיים שלי נראים כמו שהם נראים, ולא משנה כמה אני מנסה ומשתדלת, הכול נשאר בדיוק אותו דבר, ושום דבר לא באמת משתנה.

כשסופסוף הגיע יום שישי רותי קמה מוקדם, לסדר הכול כמו שצריך בחדר. היא לא אמרה כלום, אבל ידעתי שהיא מתרגשת. כל החיים שלה היא חולמת על הרגע הזה שהפנים שלה יהיו מרוחות על השלט באיילון, שכל הנהגים יתבלבלו לרגע. משה אמר לה שהכול אפשרי, רק שתהיה בריאה קודם. כל השבוע היא עשתה הכול שלא יורידו לה נקודות. צריך לפחות שישים כדי שיהיה אפשר לקבל מבקרים, ובינתיים יש לה רק ארבעים וחמש, ואם הכול יילך לפי הלוח שתלתה מעל המיטה שלה, עם חמש הנקודות שמקבלים בבוקר על חדר מסודר, ועשר הנקודות שמקבלים על ארוחות סדירות, לא אמורה להיות בכלל בעיה לראות את משה, ואז הכול כבר יהיה יותר טוב.

יובל, המתנדב, בא לחדר ושאל אותה מה נשמע, והיא לא ענתה כי היו לה אוזניות על הראש, עם המוזיקה של הים והשחפים שהיא אוהבת לשמוע, והוא חזר שוב על השאלה שלו, בלי לראות את האוזניות כי הן היו קטנות כאלה, ואמר, "את יכולה להסתובב אלי לפחות?" וכשהיא לא ענתה, הוא בא אליה, וכנראה הבהיל אותה כי היא ישר דחפה אותו והוא נפל על המיטה שלי, והמשקפיים שלו נשברו, והוא נראה המום כי התחיל לרדת לו דם מהמצח, ורותי ואני לא ידענו מה לעשות, אז לא עשינו כלום כי ידענו שבכל מקרה כל המחלקה תהיה בחדר עוד כמה רגעים,

וכשהגיעו האחים הם עזרו לו לקום, ואמרו לרותי לבוא איתם, ורותי אמרה שהיא לא עשתה שום דבר אבל הם אמרו בטון לא נעים, "בואי", והיא אמרה, "לאן?" והם אמרו, "את יודעת", וישר ידעתי שהם מתכוונים לחדר רגיעה, ורותי אמרה, "אבל לא עשיתי כלום!" ובוריס, האח הרוסי הגדול, אמר, "את רוצה לבוא לבד או בכוח?"

רותי ניסתה לצאת מהחדר, והם לא נתנו לה, ואמרתי להם, "תעזבו אותה! היא לא עשתה שום דבר", ובמקום להקשיב הם תפסו גם אותי, ואמרו, "תפסיקו להשתולל!" ובכלל לא השתוללנו, רק רצינו להסביר מה קרה, אבל יובל כבר אמר, "קחו אותם לרגיעה", ורותי צרחה, "לא! לא! לא!" והפנים שלה נעשו אדומות, ואיכשהו היא הצליחה להשתחרר מהאחיזה של בוריס, ורצה מחוץ לחדר, אבל יובל כבר עמד בקצה המסדרון ולא נתן לה לעבור, וצעק, "את רוצה זריקה? את רוצה זריקה?" ולרגע הוא נראה כמו אחד מאיתנו, עוד משוגע בהתקפת זעם, וכנראה לראות אותו ככה הרגיע את רותי, כי היא אמרה, "בסדר, בסדר, אני אבוא." והצטרפתי אליה וצעדנו בשקט, וכשבוריס סגר מאחורינו את הדלת שמעתי את רותי מסננת, "חכה חכה", אבל תוך כמה שניות כבר שכחתי מזה כי ישר הכה בנו הריח. שילוב של קיא ישן, זיעה, שתן ומשהו שמזכיר שאריות של אקונומיקה.

למעלה בקיר נעצה בנו מבט מצלמת הטלוויזיה במעגל סגור שמשדרת לחדר האחים. מעליה, מוחבאת באחד הקפלים של הריפוד, היתה המצית שסילביה החביאה כשדוקטור מנדלסון נתן לה לנקות אז את החדר. "תשרפי את כולם!" אמרה לי כשיצאה בוכה מהמחלקה. "את כולם!" מעניין אם טוב לה מחוץ למחלקה, ואם היא הבריאה או לא. פעם הבטחתי לה שאבוא לבקר אותה כשאשתחרר מפה, אבל אני כבר לא יודעת אם זה יקרה או לא. וגם יכול להיות שהיא בכלל לא תרצה לראות אותי. והמזל שלי שרותי אמרה, "אסנתי מה יהיה? עוד כמה זמן הם יתנו לנו להיות פה?" כי בבת-אחת כל המחשבות נעלמו, והתיישבתי לידה, צמוד לקיר עם מצלמת האבטחה, ונשענו אחת על השנייה, וכשנרדמתי, חלמתי חלום מוזר, שרותי חזקה מספיק להרים אותי על הכתפיים שלה ואני מוציאה את המצית מהקפל הקטן שבספוג שמעל הטלוויזיה, ואנחנו נעמדות באמצע החדר, מול עדשת המצלמה, מסתכלות זו בזו, ואמרות, "זה בשביל סילביה!" ומדליקות ביחד להבה גדולה, מנצחת כל-כך.